

د یستانس ل دوزمند نادیار ک

-4- ... ئازاد ح م

بشی چوار م

• ل د یستانس ئ نداز یی و ب د یستانس ک م ا ی تی :

ل ژر سای ی پ ت ای ک ر نا فا یر س زار او ناسی (Terminology) ب خشک ئیشی خ ید کات و ر ژان ب زار او و وش ی نو د ماناس ن ت و ل گ مانا و ب کار بردن کانیشی د مانگونج ن ت، ب پ ی فا یر سناس کان ل ئ ستادا با شترین شت ل د ش ت ب خ پار زی شان ب شانی ر کار یی ت ندروستی کانی تر ج ب ج بکرت د یستانس (دووری، نوان، ب ی ن) (Distance)، ئ ب ت د یستانس ج ست یی (فیزیکی) (Physical Distancing). ر کخراوی ت ندروستی جیهانی (WHO) بریاری ل س ر دروستکردنی ب ین ک داو ل نوان ک س کاندا ک 2 م تر ل ب ت ل ئ ستاشا ل گ زیادبوونی م ترسیی کان، زانایانی بواری فا یر سناسی پ شناری ز ر تر ل 2 م تر د کان، ب م سام سازاندنی ئ م نوان ز بری ر ح و ناخی ب تاک کانی ک م ک دروستکردو و ه چینی دیوار کانی ب ی ن و نوان ز ر ل م ر ق کانی دوو چاری نام ی و خ م کی کردو و، ب ر ی ک ک و تن و د ست ل ی ک تر د ان و باو شب ی ک تر کردن ه میش ب ک سی ناساغ مانای ر ح و د روونی خ ی ه ی، ل پ ت ای ک ر نا فا یر س ئ ژت ئ و ق د غ ی! د یستانس ل ت گ یشتن کی بیرکاری و ب ت گ یشتن کی ک م ا ی تی ئ و گفتوگ ی ی ک پاندمی ک قید - 19 ب ج ر کی تر ه نای ی گ ر، پ تاک ئ و وش ی ی خ س ناو س ستم م کی گ شت گیری ئ نجام گران ی زیر کان و، بیریشان ن چ ت ک ز ر ب ی مایکر بای ل ژ یست و فا یر سناس کان پ یانوا ی ئ م پ ت ای فا یر س کی ژ ی ر و جو کانی سامناک و ل د ر و ی ک ن تر ی ش، ئ م وایکرد ک ر نا فا یر س دروست ک ر ی دووریی کی (د یستانس کی) ت ای ب ت ب خ ی به ن ت ئار او، پوان ب ت کای و و ئ نداز کاری ژماردن بکات، ه ر ب ی دووریی ل ل ک سیک نی ک ر نا فا یر س مانای پزیشکی و ت ندروستی ه ی، ک ل مانا ماتماتیکی ک و س ر چاو د گ رت و م ر فاکان ج گای ژمار کان و ئ نداز کان د گ رن و، دووریی ج ست کان ل ی ک تر ئا مانجی پزیشکی ت دای، ک ئ و و ش ب ئ و ی ناسنام ی ت ندروستیمان ت ک ب ی ک تر ن ب ن، ه ر چی ک ر نا فا یر س ناسنام ی ل ج ست کان و ر گ رت ت و، ج ست کان ل چوون ن و ی ک تر

Intertextuality دان. جـستـكان لـكدابراو نيين. بـيـكـ ئاشنان و بـيـكـتر شت دـدـن. هـستـيان بـيـكـ هـيـ و يـكـتر بانگ دـكـن، شتي هاوبـشيان هـيـ. ئارـزووي يـكـتر دـكـن و لـناو يـكـتر دا وـناـبوون دروستدـكـن. مـخابن سـياسـتي تـندروستي تـايـبـت بـيـپـتـاي كـرـرـناـفـايرـس جـستـكان لـكدادـبرـت و دووريش دـخـاتـنـوانـيانـو. دووري بـشـايـي (Space) دروستدـكـات. لـگـكـرـرـناـفـايرـس كـ باس لـ بـشـايـي كـرا نـكـ هـر فـلسـفـي، بـيـكـو بـيركاري و فيزياش هـاتـگـ. چـونـكـ وشـي بـشـايـي ئاقاري تر بـ گـفـتـوـگـ دـدات كـ بـشـايـي لـوـدا تـنـيا كـمـمـلـايـتي يان جـستـيـي نـيـي هـروـكـ تـندروستي مـبـستـيـتي.

بـواتـايـكي بـرـينـتر، مـدـلـي بـيركاري شانبـشـاني فـيزـيـك لـم تـنـگـژـي پـتـاي كـرـرـناـيـ هـاتـناـوـو. لـ فـيزـيـكـدا دوو جـر چـندـتـي هـيـ. "چـندـتـي پـوانـيـي (كات، بارستايي، درـژـايـي) و چـندـتـي ئاراستـدار (هـز و تاودان)". ئـمـ ئـستا لـناو چـندـتـي پـوانـيـيدـاين. يـكـي پـوانـيـي دورخستـنـوـمان لـيـكـتر دـكـوـتـكار. مـتر ئامرازي پـوانـيـي كـردنـكـيـي. ئـمـ مـدـلـي نـهـشـتنـي سـز و هـستـ بـيـكـتر، نـمـاني ماچ و باوش و تـوقـيـي، كـتـايـهـاتـنـي بـرـيـكـكـوتـنـي جـستـيـي. وـكـيـتر، كـرـرـناـشـواـزـكي تـازـي لـ چـاودـري و قـدـدـغـ و رـگـري و بـگـرـرـكاري توندي ئاسايشيش دروستكر كـ دـمـكـكـ حكومـتـكان خـونـي پـوـدـبـينـن.

مـبـستـ، كـرـرـناـفـايرـس وشـي دووري (ديستانس) لـ كـردارـ ژماريـيـكـي خـي خـست و لـبري ئـوي لـنـوان شتـكانـدا هـبن كـوتـنـنـوان مـرـفـاـكانـو. دووري لـ دووري ئـندازـيـيـو بـرـو دووري كـمـمـلـايـتي مـلـينا. پـشـتر بـيركاري باسي لـ "دووري لـ بـشـايـي دوو رـهـند (Dimension) يان سـ رـهـندي" دـكـرد كـچـي ئـستا دووري كـوتـتـ دـزـكـي رـهـندي كـمـلـايـتيـانـو. دووري لـ رـهـندي ماتماتيكيـو بـرـو رـهـندي سـسـيـلـژـيانـي هـنگـاو دـنـت. ماتماتيـك دـيويست پـهـمانـبـت "دووري نـوان خـا و راستـهـلـخـي بـرـيتـيـي لـ كـمـترين دووري نـوان خـا كـ و هـر خـا كـي سـر راستـهـلـكـ" كـچـي ئـستا سـسـيـلـژـيـي دووري لـژـر زـبـري كـمـمـلـايـتي پـتـاي كـرـرـنا پـهـمان دـتـووري خـپارـزيـي و ئـوي تر پارـزـيش. دووري لـر دروستكردي مـوداـيـي بـ زـكـردنـوـي بـشـايـيـكـ كـ رـهـندي كـي سـياسـتي تـندروستي دياريدـكـات. پـتـاي كـرـرـناـفـايرـس سود لـ نـمـاني دووري وـردـگـرـت بـ ئـشـكرـدن، بـاوبوونـو و تـشـنـسـنـدنـي خـي، سـياسـتي تـندروستيش بـچـاندني دووري، كـ ديواري هـچـنـراوي نـوان جـستـكانـي، كار لـسـر سـنـوردانان بـ پـتـاكـ دادـنـت، بـمـام پـتـاي كـرـرـناـفـايرـس

دووریه کانی، نهوانه کانی، جار له سه زر زوی هشتو ته و نه یکه یانده ته ئاسمان. له سه زر زوی بهینه کان په ویست له نهوان مرغه کان به ورته، که په شتر له نهوان شته کاندای دیاری ده کران. سیاسه ته نه دروستی و پزیشکی که گو له سه نته ره کانی فایره سنا سی و مایکه به له جی ده گرت بریار له سه زر دووری نهوانه کان ده دات. هه نوو که نهوانی مرغه کان ترسناکتر له نهوانی مرغه - ئاژیه یان مرغه - شته کان (ئه ته مایل، ته نه که).

که وابته له ره ده پرسین: دیستاسی جهسته یی (فیزیکی) یان دیستاسی که ماله یی ته (Social Distancing) به که و ته نهوان که سه کانه و؟ به شکه له راوژکارانی ره که خراوی ته دروستی جهانی په یان به شتره بو ته دیستاسی جهسته یی ته دیستاسی که ماله یی ته، ئه مهش به ئه و به مرغه کان هه ست به بوونی خه یان، بوونی که ماله یی ته یان، به که نه دیستاسی که ماله یی ته دابه ان و له که جودا بوون له ئاگای که سه کان دروستد که و کار دانه و به ده روونیشیان له سه زر داد نه ته. هه رچی له دیستاسی جهسته ییدا یی جهسته له و نابته و له "ئه وی تر" یش دوور ده بته و ده گرت بوونی که ماله یی ته خه شی به ره زته. و که خو بندن و کارکردن له ماله و، له دوور و. وات له دیستاسی جهسته ییدا له په یو نه دیداین به دابه او. ئه مه داهه نانی پانده می که قید -19 یه. ئه م پانده می ده خوازته دوور به دوور له ته که کدا به نه. نهوان یه کهمانده خات نه که په و که و بوون.

حه یف ئه و ده مه ی به شای ده که و ته نهوانمان و ئیدی ئه مه له که داد به رده یه. له که دابه ران ته نیا که ماله یی ته نیی، به که جهسته یی. به شای له کهمانده که ته و نهوان ده خاته به ینمان و. به ینمان ته ده که و ته و په یو نده له که ده تراز ته. له فیزیادا هه ره که بیرکاری هه موو دووریه که ئاراسته یی خه هه یه. که به سه له به شای ده که یه جه یه که ئاماده یه. شو نه که که خه له به ره فریدا ده به نه ته و. وات ره هه نه (Dimension) بوونی هه یه و خودی ره هه نه دیش له فر ره هه نه دیدایه. که ره نا فایره سه ده خوازته شو نه دیاری به که، جه ده ستنیشان به که و له به سنوری و به بهات به ره و سنورداری. ره هه نده به شای له سه زر ده ستی فیزیانسان له "سه ره هه نه دی و (به رزی، ده ژی، پانی) به ره و چوار ره هه نده" ده جه ته. "جه یی (شو نه) که سه ره هه نه دی له که که یه که ره هه نه دی په که و چوار ره هه نه دی که په که نه نه" که ئه و ش جه که Spacetime دروستد که.

ئه به ته به چوونی فیه سوفان و بیرکاران و فیزیانسان به به شای له زر لاو یه که ناگر نه و به تابه ته له و شو نه یی که فیه سه ده ده یه و ته به نه ته به شای بوون یان نه بوون، له فیه سه ده له و حه یی که به شای ده که و ته نهوان شته کانه و. ئه و ده مهش ئه مه روود دات

بشایه تانیا نیل و له په یو نډیدا یی. ئستا کور نا فایرس ئو په یو نډیې د خوازېت بقرت نډت. ئم گفتوگ یی که د چټک خانې فلسفې کات و دوو زانای سده ی 17، نیوتن و لایبنز Leibniz، رلیان له بر و په ش و بردنې ئاقاری گفتوگ کان، له مر کات و بشای، دیوو. به نیوتن جیاوازی له نوان " جووېی سر ووت و جووېی نسر ووت" دا نیل. " له و شو نډی سر ووت نسر ووت به بشای هر د م نډت و". هرچی به پېی لایبنز " بشای په یو نډی نوان ت نکانه". به ش و یی نا جر ی و نا هاوش و یی له بیننی ئم دوو زانای دا ه یی. نیوتن " بشای یی کساند کات به و په یو نډی ل نوان شت مادی کاند " ه یی. ئم به لایبنز وک خ ی هر سنا بهت، چونک لایبنز واید بینت که " بشای ئو کات ه یی که ت نکان جگا داگیرد کک و د بهت له ت نشت یی کیش و بن ئگ رنا بشای بوونی نیل". بشای لای نیوتن " جگای کی رهای ه یی و بوونی پو یست ناکات به شت ک پر بکر ت و". به ش و یی بهت ئستا ئم ز رتر له ناو بیرد ز کانی لایبنز د ژین تا نیوتن. کوات، له بر ر شنای ناسنام ی بای له جی پاندمی ک فید - 19 ناسنام ی ر وشتی و ناسنام ی ت ندروستی خ مان داد ر ژین و و له ج نگی پزیشکی و ت ندروستی و به و ج نگی فیزیای و ئ نداز یی ملد نین. ئم ج نگی به خ ا ه نانی تاکیش له سار له ما و بوون به پاساوی پاراستنی ت ندروستی، ت ندروستی ج ست کرا به خ می ه مووان. ه مووان بوویند ک یل ی ج ست و ج ست ش نای و وت ئ و بینیت که نابینر ت یان جار ن بینراو.

• دوژمنی نادیار/ بیننی ن بینراو

گ ی ز وی دوژمن کی هاوېشی به دروستبوو که ه موو پک و له سار ناوانی به پاندمی ک فید - 19 ر کک و تین، هر ه مووش ک و تین ج نگی و له گ ئم دوژمن نادیار. له ما و بوونمان کرد س نگر ی به ر کانی ئ و ج نگی ز ر مل یی به س رمانا س پندرا دژ به " دوژمنی نادیار Invisible enemy " به ئ و ی بچ ی ن به ر کانی ج نگی، به و گ ر خستنی تانک و تپ و ر کت ک و تین به زانندی ئم دوژمن گ ردوناویي. س رسامکر ن بوو که ترامپ وتی " من س ر کی کاتی ج نگی له شری کور نا فایر سدا" (wartime president in coronavirus battle). ه ن د ک ناویاننا " دوژمنی نادیار هاوېش common invisible enemy "، چونک دوژمنی کی، دوژمنی پک و بوون و رابری دابران و جودا کردن و کانه له گ ئ و ویترو و ل گ خدی خمانا. له ت ک

ئۆيىتىر دووچارى ناسى كردين، لىتەك خىمانا خىستمانى
 مللانى و گومانكردن لىپاكوخاۋنى خىمان. بىم شىۋى،
 نادىيارى (نىبىنراۋى) Invisible كىرنا چىمان لى
 داۋادىكات؟ كىرنا داۋاى ئۆۋمان لىدىكات بىيىنى قىناغى
 دىيارى (بىنراۋى) (Visible) يان دان بى بوونى ئۆ
 دىوارى بىيىنى كى لىنۋان دىار و نادىاردا ھىي؟ بى ھاتنى
 ئىم مىۋان نائازىز نىبىنراۋ بوۋى بىنراۋ و بىشايى
 نىۋانىشان نىما و شوۋىنىكىش بى نىبىنراۋ لى بوونمان لى
 ئامادى بوون كىوت. بى ئۆۋى وتىنىكانمان پىتر فىلسفى بىكىن و
 دىزى دىيار (بىنراۋ) لىناۋ نادىيار (نىبىنراۋ) و
 بىچىۋانىشىۋى راۋى بىكىن، بى ئۆۋى مەبىستى، دىگىرىنىۋى لى
 بىرمەندى فىنەمەندى لىزى فىرەنسى مەرىل - پونى Merleau-
 Ponty كى لىم روۋى جىپى تىراما نىكانى و نىابى.

لىرى، لى و توۋىزىنىۋى يى ناۋىراۋى دىستىپىدىكى بى ناۋى
 "چاۋ و رىح" نوۋىۋى تى و تىايدا ھىندىك پىرسىار دىكات كى
 پىشتر لى پىرتوۋىكى "فىنەمەندى لىزى دىك" دا كىدونى:
 "پىيۋىندى دىگىراى نىۋان بىيىنى (روئىا) و بابىت؟ ئۆ
 روئىايى ناسنامى گىشت جىستى و جىهانىك
 دىيارىدىكات؟ پىرسىاركان ۋادىكىن مەرىل - پونى "پىيۋىندىك
 لى نىۋان جىستى و جىهان دروستىكات كى جىستى نىتۋاننى
 دىستىردارى جىهان بىت " بىجىرىك " گىشت جىهان دىشەت لى
 جىستىدا خى بىرجىستى بىكات". ئۆزموۋى جىستى لىرى ئۆزموۋى
 دانەبەلەن لىنۋان شت و خود دا. بىمىجىرى جىستى لى مەرىل -
 پونى دىتۋاننى بىيىرىت و بىشەيتى.

مەرىل - پىنتى لىم كارىدا باۋرىشى بىۋىيى "دىكى حىسى
 جىهان بى بىيىنى دىستىپىدىكات و سىرىتاي ئىم بىيىنىش
 جىختكردن دىبەت لى روۋى جىهان. ۋاتى "دىكى حىسى بىھى
 بىيىنىۋى مىسەگىردىبەت". ئۆۋى تايىبەت بىم لايىنىش مىرجى
 سىرنى بىرىتىسەرى ئۆۋىيى كى بىھى بىيىنىۋى دىكى جىهان
 دىكىيى. لىم ھالەتدا "چاۋ دىكى جىهان دىكات. كىرنا
 دىزىكى ھىناۋىتى پىشە كى جىھانى دىكىپكردن بىۋىتى ناۋ
 زىنى نىبىنراۋى، ئۆۋى جىھانى كى تىايدىزىن و خىرىكى
 دىكىۋىتى دىخى لىبىرچوۋنىۋى، كى ئۆۋىش ۋادىكات نىكارىن
 ئۆۋى جىهان ۋىك بىنراۋ پىپىبىرىن. لىم ھالەتدا "جىھانى
 دىكىپكردن" پىچىۋانىكى بىرھەمدىھىنىت. "تىزىنى زىان" ىش
 دووچارى ئۆستىمى بىيىنى دىبەت. بىيى سىرنىكاكشانى پاندىمى
 كىقىد-19 بىيىنمانى لى بىيىنى خىست. يان كىرنا قايرىس مافى

بينينى سنوردارکرد. تـنيا فايرـسناسـکان، شارـزايان لـ
ئـپـدـيمي، درمناسى (Epidemiology)، ئـو مافـيان
پـبـخـراو بـينن.

ميرلـ - پونتي لـ بـشـك لـ قسـكانى پشتگيرى لـ وتنـكى پـل
فالـرى Paul Valéry دـكات كـ “وـنـگـر جـستـى خـى ئامادـ
دـكات” و ئـوش بـ ئـستـم دـزانـت كـ “چـن مرـف دـتوانـت
رـح وـنـبـكات”. بـس ئـم پـرـسـيـه جـهان دـكات بـ وـنـ و
“ئـوش كـ وـنـ دـدات بـدـستـو چاو و دـستـ”. كـواتـ لـر
وـنـگـر دـبـت بـ مايـكـر بـايـلـژيست كـ دـكارـت نـبـينراو
بخاتـ ناو پـرـسـى بـينراو و. گـر لـسـر رـوتى هـرـقانى
ميرلـ - پونتي سـبارت بـ هـمان بابـت بـردـوامـين دـپـرسـين:
“شتى بـينراو چـيـ؟ ئـو شـت چـيـ كـ شـت دـكات بـ بـينراو؟
بـينراوى شـت چـيـ؟ لـر مـرلـ - پـنتى جـختـدـكات كـ “مانا
بـينراو نـيـ” و بـهـى ئـو وـ نـبـينراو و شـتـنـيشـاندـكات.
بـس ئـوش رووندـكاتـو كـ “بـينراو دژ جـمسـرى نـبـينراو
نـيـ”، چـونـكـ “بـينراو بـشـكى لـ نـبـينراوى تـدا
ئاخـراو”. واتـ بـينراو نـبـينراو لـخـيدا كـدـكاتـو.
مـرلـ - پـنتى ئـم بـو لـكـدـداتـو كـ “نـبـينراو
بـچوونـكى دژ نـهـنـيانـيـ بـ بـينراو”، بـامـ”مـرلـ - پـنتى
بـراووردـكارـيـكان لـنـوان بـينراو و نـبـينراو پـسـند
ناكات”، چـونـكـ بـراووردـكارـيـكان بوونـيان نـيـ. ئـمـش بـ
ئـم بـيريار فـرـنـسيـه ئـو دـگـنـت كـ “بـينراو بـناغـ بـ
نـبـينراو دادـنـت”. كـواتـ كـرـنا فايرـس لـر نـبـينراو،
لـ مـحـكومـ بـ بـينن. خودى ناو كـى بـگـيـ لـسـر بـينينى.
ناونانى سـرچاوـى بـينينـكـيـتى. بـينراو بـ كـ؟ لـ كوـ؟ بـ
فايرـسناس و لـ ئـمـوونـگـكانى درمناسى دا ئـو كـراو.

بـقسـى مـرلـ - پـنتى “بـئـوـى لـ بـينراو تـبـگـين پـويستـ
لـپـيوـندى بـينراو بـ نـبـينراو تـبـگـين”. “بـينراو و شـت بـو
لـقـم دـدات كـ شـتـكـ لـر نـيـ، ئـو شـتـيـ كـ دوورـ”.
گومانـيش نـكات “بـينراو يان بـريتـيـ لـو ئـيدـياـيـ گشت كـسـك
هـيـتى بـخـى يانـيش ئـو و ئـويتر لـپـناو تـدا هـيـتى”.
ئـبـتـ پـيوـندى نـوان بـينراو و نـبـينراو و شـتـو
كـ “نـبـينراو تـنيا نـبـينراو نـيـ”. “بـينراو و شـت ئـو
شـت بـينراو بـت كـ بـ من بـينراو، يان بـ كـسـكى تر
بـينراو، دـشـكرـت ئـو شـت بـ ئـو بـينراو بـت و بـ من
نـبـينراو بـت”. تـنانـت باوـى بـوشـك كـ “نـبـينراو چاـكـ
لـ بـينراو دا”. هاوكات هـموو بـينراوـكـ وـكـ نـبـينراوـكـ

د بېنډت "نمېش به و مانای نایټ کې بېنراو و نېنراو ناکېکن". مېرلې - پېنتی نمېش به سړ درک و نادرک، ناگای و ناگایشا پېرودکات. هر وها مېرلې - پېنتی "نېنراو وکې و شتې د بېنډت کې نېستا بېنراو نیی"، لې د کرېت لې شوېنډکی تر خې د رخت. نمېش و پېشوايې "نېنراو وکې هېچ وایې، هېچېش نې لې نېنراو زیاترې و نمېش کې مېر". نېنېتې "پېوېندی نېوان جیهان و بوونېش وکې پېوېندی نېوان بېنراو و نېنراو د بېنډت". پېوېستې نا ماژې بېوېش بکېن کې گفتوگې مېرلې - پېنتی تایېت بې بېنراو و نېنراو لې نډک شوېن لېگې "نېنتې لې د کارت رووېرود بېتېو"، کې لېرې بواری و ستانمان لې بارېوې نیی.

سرباری نېوې، مېرلې - پېنتی لېم بېره مېدا "جېستې دېکات بې شتې دېکېوېتې نېوان جیهانې دېرېوې و ناوېوې "من" وې، جېستې ئیدی شتېکې بابېتی یان دېرېکې نییې، بېکو لې نېوان بابېتی و خودیدا یې"، نمېش لې بېرېوېوې کې "جیهان بېلېم ولا ، بې بېوونې مېرلې - پېنتی، جیهانېکې بابېتی تاک نییې". بې مېرلې - پېنتی نېوېش پرسیارې کې "نایا جیهانې دېرېکې لېوډیو ناگایمیانېوې بوونې هېیې؟ باشې گېر هېشبېت دېتوانین جیهان لې دېرېوېوې ناگایمان بناسین؟" بېخې نېوېوې مېرلې - پېنتی دېوېت بېکات پېشنیارکردنی لېکدانېوېوېکې نېنتې لېژیانې لېمېر بوون لې جیهانېا. پرسیارې "بوونې جیهان مانای جیې؟" بې مېرلې - پېنتی پرسیارېکې فرې بې ماهیېتې. نمې پرسیارې لای نمې هزرېفانې بې ناواخنې، چونکې "پرسیارې لېسېر مانای بوون". پرسیارکردنی نمې هزرېفانېش لېسېر مانای بوون لې جېختکردن لې بوونې خودې بوون گرېنگترې. وېکېترېش "وډا بېوونې مېرلې - پېنتی بېدوای مانای بوون دېباتېوې شوېنډک قسې لې واتای خود (سوېژکټ) و بابېت (ئوېژکټ) یش بکات".

پوختې، بې کېمکردنېوېوې مېترسیېکېنې کېرې نا فاېرېس بریار لېسېر دروستکردنی بېینې کېمېلایېتی لېنېوان کېسېکان لې کېمېگې ، لې شوېنډ گشتی و تېنانت ناو ما ېکانېش درا. تاکېکان لې ما ېکان، ما ې کې بووې ئېفېس و کارگې و یاریگای بېووک، کې لې دېخی کېرېنتیندان وېستی تېندروستیان بېسېر وېستېکېنې تردا سېپاند و نمېو بېینېان خستې نېوان خېانېوې کې سیاسېتی تېندروستی دایرشت. نمې دانپیا هېنانې بې بېنینین. بېینې کېمېلایېتی بې کېمکردنېوېوې پېوېندی کېمېلایېتی لې شوېنډ گشتیېکان و وېستاندنې جوې هېوېکې

بہ دورکے وتنے والے ہیں۔ بینراو۔ بے یںخستہ نہوان کے سہ کا نہوان
دانپہا نہانہ بے بوونی فیزیائی، جسے سہی، پتائی کے رہنا۔
دورکے وتنے والے کے مہلے لایے تی دورکے وتنے والے جسے سہی تہدا
بہرے سہی۔ دورکے وتنے والے کے مہلے لایے تی ہاوشانہ لے گے
خ کے رہنے نینکردن، ہر دووش خے پارہزی دروستد کے نہ پتائی
ناوبراو، لے دوزمنہ نادیار کے۔ ئے والے یے کے مہلے دے رہے
لے ناو کے مہلے گے پیادہ کرت و ہرچی دووے مہلے ناو مہلے لے
رووہ رہے کی بچو وکتر۔ بہم جے رہے پتائی کے رہنا لے گشت شوہ نہک
بوونی خے سہ پاندو۔ مہلے ترسیہ کے بہلے گے یے لے سہر بوونی بہ
بینراو۔ پتائی ناوبراو ئے سہا قے ناغی نادیارے تہ پے راندو۔
واتے کے رہنا جسے سہی۔ جسے سہش، بہ پے ہی بینینی
فہلے مہلے لے لے ژیانہی مہلے - پونتی، "بہلے تہکے لے جیہان دا
خے تاقید کا تہو۔"

کەوابەت پاندمی کەڤید - 19 کەتایی بە فەلسەفە ناهێنت.
“فەلسەفە کە پرسیارکردنە لێ جەرگی تر”، پرسیارکردنەک کە
گشت “پرسیارکانی زانیین دەجووڵێنت و لێ بنه‌چای مانای
پرسیار و وڵامەکانیش دیکۆتیتوو” ئێو رێگایانە
هێندەووشێنتوو کار لەسەر بێسیاسەتکردنی قایرەسات و
ئێووششیدەکاتوو کە پەتای کەرنا بوو هەکاری بینینی
نێ بینراو.

سټرنج: له بېشک کاینټر ډیډ ولسر ئم با بټ تان: ډرمان خانې
فلسفې و ډرمان خانې کړنا، گړان و بڅو ځندن وې
رمانې "تاعون"ی کامی له ډمی کړنا، کټای جیهان و
ترس له کړنا، کټای فلسفې یا خود کټای زانست؟،
چارنووسی کټمگای فرکولتور و جیهانگیری له ژر زبری
پټای کړنا، راځکاری بیرمندان (بادیو، ئاگامبن، ژیشک
و...) بڅو پټای کړنا...

ما و یاتی.....